

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће и ванредних бројева. Претплата се шаље „Уредништву Полицијског Гласника“ или дотичним окружним и среским властима, или на пошти. Цена је листу: чиновницима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште, годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механицијима годишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командири полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Војиславу Милошевићу, писару прве класе Управе вароши Београда, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 6 марта 1904 год. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу чл. 34. зак. о пословном реду у Државном Савету одобрена су решења истог Савета од 20. фебруара ове године Бр. 1287 и 1288 која гласе:

да се Душан Д. Николић, учитељ основне школе из Котраже, у срезу драгачевском, родом из Вареша у Босни, поданик турском, прими у српско поданство, изузетно од § 44 грађан. закона, као дојакошњи српски заштићеник.

да се Лука Поповић, свештеник парохије блажевске, у срезу косаничком, родом из Медуна у Црној Гори и поданик исте државе, по својој молби прими у српско поданство, заједно са женом Планом и малолетном децом: Савом, Пунишом, Павлом, Иваном, Стеваном, Велишом, Видаком, Душаном, Љубишом, Станом, Зорком и Госпавом, изузетно од § 44 грађ. закона, као дојакошњи српски заштићеник.

Из канцеларије министарства унутрашњих дела, 28. фебруара, 1904. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 6. закона о местима, од 16. јула 1866. године, — решено је:

да се место Баточина, у атару општине варошице Баточине, које је насељено ван варошког рејона исте варошице, обележеног одобреним регулационим планом, — прогласи за село, под називом „село Баточина“, с тим, да ово село и даље остаје у саставу садање општине варо-

шице Баточине, у срезу крагујевачком, округа крагујевачког.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 6. фебруара 1904. год. у Београду.

РАЗГРУПИСАВАЊЕ ОПШТИНА

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., одобрено је решење Народне Скупштине сазване у редован сазив за 1903. год., које гласи:

да се села: Велика Крушевица и Коморање, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од општине рековачке, у срезу левачком, округа моравског, па да у заједници образују за себе „општину великокрушевичку“ у истом срезу и округу.

да се село Скрапеж, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине конопничке, у срезу власотиначком, округа врањског, и прида општини „шишавачкој“ у истом срезу и округу.

да се села: Раков До и Радосиње, по изјављеној жељи њихових становника, одвоје од општине црвено јабучке, у срезу лужничком, округа пиротског, и образују у заједници општину „раково-долску“, у истом срезу и округу.

да се село Тамнич, које само за себе сачињава општину тамничку, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од среза крајинског, и прида срезу неготинском, истог округа.

да се село Липовац, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине бањске, у срезу јасеничком, округа крагујевачког и образује за себе општину „липовачку“, у истом срезу и округу.

да се село Вијоница, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине придворничке, у срезу моравичком, округа чачанског, и образује за себе општину „вијоничку“ у истом срезу и округу.

да се општина бељинска, у срезу посаво-тамнавском, округа подринског, која је образована Нашим указом од 29. новембра 1903. године, по изјављеној жељи њених становника, од сада назива: општина белотићска.

да се село Рајковац, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине

младеновачке, у срезу космајском, округа београдског, и образује за себе општину „рајковачку“ у истом срезу и округу.

да се села: Горња Добриња, Доња Добриња, Честобродица и Средња Добриња, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од општине добрињске, у срезу пожешком, округа ужичког, па село Гор. Добриња да образује за себе општину „горњо добрињску“, села: Доња Добриња и Честобродица да образују за себе општину „доњо добрињску“, а село Средња Добриња да образује за себе општину „средњо-добрињску“ све у истом срезу и округу.

да се село Ступница, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине јаребичке, у срезу јадранском, округа подринског и образује за себе општину „ступничку“, у истом срезу и округу.

да се села Радевац и Крушје, у срезу моравском, округа нишког, по изјављеној жељи њихових становника, одвоје од општине гредетинске и придаду општини јаковљанској у истом срезу и округу.

да се село Совљак, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине глоговачке, у срезу мачванском, округа подринског, и образује за себе општину „совљачку“ у истом срезу и округу.

да се село Шљивари, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине грлишке, у срезу зајечарском, округа тимочког, и образује за себе „општину шљиварску“ у истом срезу и округу.

да се село Плужина, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине лалинске, у срезу сврљишком, округа нишког и образује за себе „општину плужинску“ у истом срезу и округу.

да се село Радошевац, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине бабушничке, у срезу лужничком, округа пиротског, и прида општини горњо-крњинској, у истом срезу и округу.

да се село Д. Комарице, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине ботуњске, у срезу и округу крагујевачком, и образује за себе „општину д. комаричку“ у истом срезу и округу.

да се село Вољујац, по изјављеној жељи његових становника, одвоји од општине десићке, у срезу поцерском, округа подринског, и прида „општини накучанској“, у истом срезу и округу.

да се села: Паљува и Стубленица, по изјављеној жељи њихових становника, одвоје од општине упске, у срезу тамнавском, округа ваљевског, и у заједници образују „општину паљувску“ у истом срезу и округу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 11. марта 1904. г. у Београду.

ПОЛИЦИЈА И СУД

(Поводом измена и допуна у полицијској уредби од 17. јануара 1904 год.)

Као што се већ могло и очекивати, одмах по ступању у живот нових измена и допуна у закону о полицијској уредби, појавило се у пракси ваздан случајева неједнаког тумачења нових законских одредаба, како од стране полиције тако и од стране суда, а нарочито у погледу надлежности за разматрање пресуда и решења, донетих по разним иступним делима (§§ 15 16 пол. уредбе).

Неколико случајева сукоба у овом правцу између Управе града Београда и Првостепеног суда за град Београд, расправљени су од стране Касационог суда, и ми их с тога овде износимо са уверењем: да ће, као упут, моћи корисно послужити осталим полицијским властима у случају двоумице и сумње.

Овим се ниуколико не одричемо права да о појединим случајевима изразимо и своје мишљење. Да би се, пак, што боље разумело наше излагање, приморани смо овде исписати први став измењених §§ 15 и 16 полиц. уредбе који гласи:

— Пресуде по иступним делима, *донесене по оним одредбама кривичног закона*, по којима казна по закону не може бити већа од три дана затвора, односно тридесет динара, одмах су извршене; *а, противу осталих пресуда или решења о иступима* имају право стране жалити се надлежном првостепеном суду, који ће пресуду или решење оснажити, уништити или преиначити.....

* * *

Пресудом кварта палилулског од 27 јануара ове год. Бр. 947, Б. П..... обављач проститутске радње кажњен је са 20 дана затвора и сто динара новчане казне у корист болничке касе проститутског фонда за кривице из § 359 тач. 1-ве крив. зак. и тач. 5-те под е и ђ правила о регулисању проституције.

Противу ове пресуде осуђени је изјавио жалбу Управи гр. Београда, али је Управа, држећи да је за разматрање ове жалбе према најновијим изменама и допунама §§ 15 и 16 пол. уредбе надлежан Првостепени суд за град Београд, њему и послала цео предмет на разматрање и решење.

Ну како је суд нашао да није надлежан за разматрање овог предмета, из разлога што су ожалбеном пресудом обухваћена и

дела која се извиђају и кажњавају по специјалним законима — правилима о регулисању проституције — то је Управа, у смислу § 41 крив. пост., послала сва акта Касационом Суду и молила за решење појављеног сукоба о надлежности.

Разлози, са којих је управа изводила надлежност судску за решење спорног питања, ови су:

1. Што по новим изменама и допунама §§ 15 и 16 полиц. уредбе, као општег поступка за извиђање и пресуђивање иступа, надлежност судска за разматрање пресуда и решења по иступним делима, није ограничена само на иступе из III-ће части кривич. зак., већ се има распростраити и на све иступе у опште, што се јасно види из самог текста нових допуна који гласи: *а противу осталих пресуда или решења о иступима*. имају право стране жалити се надлежном првостепеном суду“ итд.

Кад се дакле, не вели, *о иступима из III-ће части кривич. зак.* већ само о иступима, и кад се, при том, зна шта се све има разумети под именом *иступа*, онда би било и погрешно и противно духу нових допуна, сужавати појам иступа само на иступна дела из III-ће части кривичног закона.

2. Приликом тумачења нових §§ 15 и 16 полиц. уредбе, мора се водити рачуна и о намери законодавчевој која се јасно огледа из свих нових измена и допуна: *да се и личностима, окривљеним и осуђеним због иступних криваца, пружи што јача гаранција против могућих злоупотреба приликом ислеђења њихових кривица без присутних грађана и једностраног разматрања ожалбених пресуда и решења од стране полициске власти.*

Било би донеста нелогично кад би се, после свега изложеног, смисао §§ 15 и 16 полиц. уредбе ограничио само на иступе казниме по кривичном закону, јер би тада изишло: да је законодавац хтео пружити већу гаранцију коцкарима, скитницама и крадљивцима наређујући да се њихове кривице ислеђују у присуству грађана а пресуде по жалбама шаљу суду на разматрање, по грађанима који би се, често пута ненамерно, огрешили о какву иступну кривицу казниме по законима: о уредби о кафанама и механама, местима, уређењу санитетске струке и чувању нар. здравља, правилима о регулисању проституције, правилима о слободном клању стоке итд.

3. Ну, и кад све ово не би стојало, ипак би за разматрање овог предмета по кривици жалиоца Б. био надлежан Првостепени суд за град Београд, јер је њиме обухваћена и једна кривица из § 359 тач. 1-ве кривич. зак. дакле, из оне категорије иступа који су предвиђени у III-ој части овог истог закона.

Претписом својим од 17 фебруара ове год. Бр. 1594, II-го одељење Касационог Суда, саопштило је Првостепеном суду за град Београд ово:

— Касациони Суд је размотрио акта сукоба Управе града Београда са Првостепеним судом за варош Београд по кривици Б... П... олд. обављача проститутске радње, због више иступа, послата актом Управе од 10 децембра 1904 год. Бр. 4950, као

и одлуку тога суда од 19 децембра 1904 г. Бр. 3528, донету по овом предмету, па је нашао:

— Да је законом о изменама и допунама у полицијској уредби од 17 јануара 1904 год., у §§ 15 и 16 ове уредбе, пренета надлежност полицијских власти за разматрање пресуда општинских и полицијских власти, донетих по иступним делима из III-ће части кривич. закона, у надлежност првостепених судова. Како се у овом случају појављује и иступ оптуженог Б... из правила о регулисању проституције, поред иступа из § 359 тач. 1-ве кривич. зак., за чије је разматрање према поменутом закону о изменама и допунама надлежан првостепени суд, то се у овом случају надлежност првостепеног суда има распрострети и на иступ из правила о регулисању проституције, за који он по закону не би био надлежан. Овакав је поступак саобразан и смислу законика о поступку у кривичним делима, где се одређује надлежност суда и у оним делима за које није, кад су сама, надлежан, ако су у стицају са делима за које је, опет, надлежан.

Као што се из изложеног види, Касациони Суд нашао је да је за разматрање пресуда по кривици оптуженог Б... надлежан првостепени суд само с тога, што је иступ из правила о регулисању проституције у стицају са иступом из III-ће части кривич. закона. За иступ из правила о регулисању проституције суд, дакле, према овом објашњењу Касац. Суда не би био надлежан, јер није из категорије оних иступа који су предвиђени у III-ој части кривич. закона. Другим речима: надлежност првостепених судова за разматрање пресуда и решења, донетих по иступним делима, има се ограничити само на иступе из III-ће части кривичног закона изузев случаја стицаја ових иступа са иступима кажњивим по специјалним законима.

Ово је неоспорно мишљење Касационог Суда које се још боље огледа из једне друге одлуке, која гласи:

— Касациони Суд размотрио је акта сукоба Управе града Београда са Првостепеним судом за варош Београд, по кривици Ј... К... олд. месара, због кривице из члана II-ог под в и чл. XX-ог правила о слободном клању стоке и продаји меса у вароши Београду и београдском атару, по тражењу Управе актом од 11 фебруара 1904 год. Бр. 5231, па је нашао:

— Да је изменама и допунама у §§ 15 и 16 полиц. уредба од 17 јануара 1904 г. обухваћена надлежност првостепених судова за разматрање само оних одлука полицијских власти и општинских судова, које су донете по иступним делима из III части кривичног закона, или одлука које су донете по каквом специјалном законском наређењу, које иступе опет заснива у погледу њихове кажњивости, на овом делу кривичног закона. Такав је карактер полицијске уредбе од 18 маја 1850 год. која служи општинским и полицијским властима као поступак за ислеђење и кажњавање иступних дела, обухваћених у III части кривичног закона. Према томе, кад у овом случају оптужени Ј... одговара за иступ из специјалног наређења (правила

о слободном клању стоке), које предвиђа засебне врсте истуца и казну им одређује независно, дакле одвојено, од III части кривич. закона, то у овом случају не може се првостепени суд упуштати у разматрање, јер за ово нема законског оправдања, него је надлежна управа града Београда.

Д. Ђ. Алимпић

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ОДГОВОР „ГЛАСУ ПРАВА“

У 7-ом броју „Гласа Права“ изашао је чланак: „како се казни непристојно понашање парничара пред општинским судом.“

Овај чланак, како се у њему вели, изазван је обавештењем, које је дало наше уредништво на тражење једног општинског писара по овој ствари, и у тој доброј тежњи, да се само расветли истакнуто питање, пошто је одговор, дат од стране уредништва, по мишљењу писца, неправилан.

Немамо разлога, да и за часак посумњамо у исправност побуда, које су писца определиле, да се на ово питање наврати, те и сами изјављујемо, да се на ово питање поново враћамо само зато, што нас писац поменутог чланка у „Гласу Права“, није убедио, да је његово мишљење правилно а наше погрешно, и што у опште имамо да исправимо погрешно представљање нашега обавештења, у појединим деловима његовим.

Ово последње учинићемо у почетку, како би нам после остало да се позабавимо само оним делом, у колико се у „Гласу“ говори о значају §. 360 тач. 3. крив. законика.

На име, као крајњи резултат закључака, што их је писац извео из целога разлагања у својем чланку, излази то, да се кривице, о којима је реч, учињене пред општинским судом, казне као „административни иступи своје врсте,“ по чл. 109. тач. 5. закона о општинама.

Ако се сада загледа у обавештење, које смо ми дали, онда ће се наћи, да смо и ми тамо изјавили, да се ове кривице имају казњавати по овом законском наређењу, к је „Глас“ наводи, ако оне нису узеле „тако широке размере,“ да губе вид административног иступа и чине кривицу, која је предвиђена т. 3. §. 360. у вези са §. 327. крив. закона.

Ово наше мишљење није нигде додирнуто у поменутом чланку „Гласа“, него је нарочито истакнут онај други део нашега обавештења, а ово, нема сумње, мења у основи целу ствар, и наравно, крви много од онога закључка, који се у „Гласу“ изводи, све кад би он и био апсолутно тачан.

Износећи ово, овако, како је из нашега обавештења, намерно или случајно, изостављена најважнија тачка, ми ћемо одмах да пређемо на оно тврђење у „Гласу“ да је наше уредништво смело с ума наређења §. 153. и 154. грађанског судског поступка.

И сами већ мислимо, да писац чланка у „Гласу“, није стајао ни тренутка у тој

заблуди, да нам ово наређење није било познато.

Ми смо знали за њега као год што смо знали и за оно из §. 30. кр. суд. поступка, али га нисмо могли примити из оних истих разлога, из којих нисмо примили ни оно из §. 30. *јер оно важи специјално за Првостепенне судове, а не и општинске.*

Потврде за ово гледиште ми не морамо тражити на другом месту, већ баш у наређењу тач. 5. чл. 109. закона о општинама, који је и донесен само зато, што наређење §. 154. гр. суд. пост. није важило за општинске судове, те се осећала потреба, да се та власт да и председницима општинских судова, односно онима, који их заступају.

Ето, ово је био разлог, који нас је определио, да ово наређење из грађанског судског поступка и не додирујемо.

Ова је подела власти и надлежности тако очигледна и јасна, да ми не би тропили више ни речи да је доказујемо, нити у опште о њој говоримо, да нас на то не нагони једно у основи погрешно гледиште, изнесено у поменутом члану, о аналогiji.

Да, да, би доказао, како се поменуте кривице казне по тач. 5. чл. 109. закона о општинама, у вези са чл. 153. и 154. грађ. суд. поступка, писац вели, како у грађ. праву и поступку постоји аналогija. §. 8. грађ. закона, по којој је општински суд могао присвајати надлежност из одредаба, које важе за Првост. судове.

Рекосмо, да је ово гледиште у основи погрешно, па је ред да то и докажемо.

Да би одговорили овоме задатку, који смо себи поставили, ми морамо одмах да изјавимо: како §. 8. грађ. закона у опште не говори о аналогiji.

Он, на против, говори о правилном тумачењу оних одредаба, које су предвиђене извесним законом, и одређује путеве како ће се оне правилно и разумно протумачити, дакле говори о тумачењу закона, а аналогija је, међутим, нешто са свим друго.

О њој говори §. 10. нашега грађанског закона, и она опредељује онај појам, кад се има да расправи какав спор, за који нарочитог законског прописа не би било, па се има да реши по подобију, с обзиром на то, да ли излази из области законске или правне аналогije.

Износећи, овако, пометњу, која влада у поменутом чланку „Гласа“ између значаја §. 8. и 10. грађ. закона, односно између тумачења постојећих законских одредаба и аналогije, ми се враћамо да кажемо: да је гледиште које заступа писац у погледу аналогije у основи погрешно по томе, што аналогiji има места само на спорне случајеве, кад је надлежност *судова апсолутна*, али се никако, и никако, не може аналогijом одређивати и сама надлежност судова и власти.....

Сад да пређемо на значај §. 360. кр. закона.

Овај §. у целокупном својем пространству има задатак, да определи казну за неред, докле се они јављају само у овом облику.

Чим се вид ове кривичне радње измени и пређе у *непослушност*, онда се и одредбе

овога §. више не примењују, него оне из §. 327. крив. законика, на које он нарочито упућује, јер је измењеним видом кривице, настала и већа и друга одговорност.

Овакав значај овога §. сувише је јасан, чим се прочита друга реченица његове треће тачке.

Ми смо и сами сагласни са гледиштем, које заступа г. Пенић у својем објашњењу, о значају §. 327. и 360, и о погрешци у коју је законодавац ушао, али ми рачунамо са фактом, да су ове одредбе закон, па био он правичан или не, одговарао погледима сувремене правне науке, или не.

Кад се, дакле, измиримо са фактом, да се непослушности, учињене према наредбама органа власти, које предвиђа последња реченица тач. 3. §. 360 крив. закона, казне као засебна кривица из §. 327. кр. закона без везе са §. 360, онда је јасно као дан, да је наше обавештење и правилно и умесно, у погледу оних кривица, које прелазе величину кривица, које би се могле уврстити у административни иступ.

Понављамо: и правилно и умесно, јер у конкретном случају, о коме се говори, стоје сви услови, који су потребни да утврде постојање непослушности, јер они који су направили неред, не само што нису престали са овим на позив суда, него су се упустили у непристојну препирку.

То се види из питања општинског писара, нарочито из реченице, која долази после нагласка, да су се суду противили, и који гласи: „наравно, да су се они служили свакојаким погрдним речима.“

Имајући, овако, пред собом кривицу непослушности, која се казни по §. 327, и претпостављајући, да је суд ово несумњиво утврдио пре изрицања казне, ми нисмо имали ни повода ни разлога да се осврћемо на то, под којим се погодбама јавља сама кривица нереди из §. 360. кр. закона, и која је претходила кривици непослушности.

Али, кад се у „Гласу“ на ово много полаже, онда имамо да кажемо, да су баш и за ту кривицу постојали сви услови.

Тако, била је гомила људи у авлији суднице, куда су парничари били истерани, па продужили кавгу и неред и препирку са органима власти.

Ови људи, подељени по расположењу према једном и другом од завађених, могли су примити и проширити сукоб; ови људи дошли су сами власти без позива, да се жале, моле, траже и т. д. а то у осталом и није битни услов, јер се у закону вели: „ма из каквог узрока где стипали,“ и могли су пореметити мир и ред.

Кад све ово стоји, онда је овде стајао и случај из §. 360. крив. закона тач. 3. реченице прве, који је претходио кривици за непослушност.

Према свему овоме, остаје наш ранији закључак као правилан, да се ове кривице казне по тач. 5. чл. 109. закона о општинама, док носе вид административног иступа, а чим узму шире размере и добију други вид, онда по §. 327. кр. закона.

Овакав се само закључак може извести по свестраној оцени закона, који о

Кад су радници почели ломити и товарити лед нађу они у самој леу једну све изненади. Мотка је била премазана белом бојом и имала је неке златне шаре. На висини од једног и по метра била је добро зашрафљена једна дашчица. Позорнику једном падне у очи ова мотка, коју радници бежу нашли управо на једноме месту где се некада рубље испирало, и он саопшти целу ствар полицијскоме комесару. Фидлер нареди да му се донесе нађена мотка и он је разгледа добро са сваке стране. Изненађен и узбуђен рече он: „Ако ме очи не варају ово је једна гигаља, која се по неки пут употребљава у циркусима. Деца не би могла употребити овако високу гигаљу, нити су деце гигаље у опште овако богато и елегантно израђене. Јер и ако се боја на по неким местима беше отрла, ипак се видело да је ствар фино израђена била. Фидлер окрете лагано гигаљу с друге стране и кад прстима додирну врх мотке (гигаље) он се од један пут трже. На један пут му сијну једна мисао кроз главу, а за овом мишљу полетеше и друге које су докле негде у дубини душе тињале. „Сад смо на коњу!“ рече он стражару враћајући се у канцеларију, а преко лица му се беше превукао блажен осмејак. „Хвала Богу!“ уздахну он дубоко, као да му се велики терет скинуо с душе. Стражару не беше још ништа јасно оно што Фидлер говораше.

„Причање Лорхнерово о привиђењу оне ноћи кад је Самтнер погинуо, слаже се потпуно у свему с околностима о убицу Самтнеровом. Лорхнер, дакле, није био тако пијан као што смо ми претпостављали.....“

Комесар, извршивши ово, удали се и остави стражара сама и ако овај беше у највећој радозналости која ни у колико не беше задовољена овим говором комесаровим.

Фидлер седе у кола и одвезе се у одељак општински за оно прдеграђе. Он одмах уђе у одељење где се наплаћује такса за циркусе и друге комедије што се намештају на ономе празноме плацу у близини гостионице код „Чудовишног Извора,“ и ту се распита код надлежног чиновника ко је све био на празноме плацу 15. децембра.

Одмах су га известили да је тога дана циркус „Елзени“ напустио плац и отишао. Није му добро ишло и пет дана био је скоро сасвим празан. Тек пред Божић дошао је на место овога циркуса Брајеров паноптикум.

„Да ли је Елзенијев циркус имао вештаке који су се продуцирали на конопцима или на гигаљама?“ упита Фидлер.

Општински чиновник потражи у књигама плакате, које је сваки дужан био уредно предавати општинској власти и који су се тамо брижљиво чували. Из ових плаката на којима је био изложен програм појединих представа видело се да је била у циркусу једна вештакиња на ужету по имену Мис Фрици, али о вештацима на гигаљима не беше нигде ништа поменуто.

Полицијски комесар захвали се на обавештењу и одмах оде одавде у прву најближу телеграфску стацију. Одатле је упу-

тио депешу свима градовима у провинцији и питао је да ли се тамо налази неки Елзенијев циркус.

Пред вече је стигла депеша из једнога града са границе саме провинције и у њој се јављаше да је тражени циркус тамо.

Фидлер је имао још времена да уграби последњи брзи воз што је према северу те вечери полазио за поменути град. Сутра дан већ је био пре подне у дотичноме месту. Још на самој железничкој станици приметио је велики плакат Елзенијевог вештачког циркуса. Пун радозналости Фидлер брзо прелете очима имена вештака, и осмејак радости обасја му озбиљно лице кад наиђе крупним писменима наштампано:

Сињор Алфредо Јунгман,
ненадмашни вештак на ужету и феноменални вештак на гигаљама.

После једног часа Фидлер беше у пратњи одређеног чиновника градске полиције дошао у стан директора Елзенија, који становаше у последњем спрату једнога хотела и спаваше још у велико. Директор се претрави кад виде пред собом ова два полицијска чиновника, и одмах познаде Фидлера и ако он беше у цивилном оделу, јер је раније због неког иступа био позиван у полицију кад је са циркусом био у месту службе Фидлерове и ту га је видео и познао.

„Је ли Јунгман већ одавно ангажован код вас?“ упитаће Фидлер. „Ваш вештак на ужету и на гигаљама!“ — Директор промисли мало па одговори: „Од децембра је опет код мене. — Од Божића. Јес, он је добра снага само је лако мислен, али је то особина добрих вештака.“

„Да ли се он познавао с настојником Самтнером?“ упитаће даље Фидлер.

Елзени беше фрапиран. „Зацело се познавао као и остали из нашег друштва што су се с њим познавали. Сиромас Самтнер погине! Штета велика! И то баш погине онога дана ког смо ми закључили наше представе.“

„А ви сте угод тога дана ангажовали Јунгмана, је ли тако?“ упитаће Фидлер.

„На сваки начин,“ беше одговор забленутог директора. „Ја сам хтео да га примим тек о новој години, али он ме је тако молио да га одмах примим, наводећи да нема нигде места и да је остао без пара, и ја сам га примио.“

„А после је изашло да има новаца, то ја знам као поуздано,“ рече комесар наглашеним тоном. — „Одиста није тражио ништа аконто!“ рече Елзени.

Хладан зној обли чело директорово кад Фидлер нареди позорнику да му донесе из ходника један увијен предмет, и кад га одви, а оно се показа да је то она гигаља што су је у леу нашли. „Ово је Јунгманова гигаља?“

Директор климну главом одобравајући. Он немаше речи да говори. Тек после неког времена додаде: „Раније се Алфредо служио таквим гигаљама.“

Алфредо Јунгман, млад и снажан човек са преживелим пртама на лицу беше управо на проби и збијаше шалу с неком партнерком кад се директор с ова два поли-

цајца појави у циркусу и позва га у једну споредну одају. С дрским осмејком на уснама појави се Јунгман.

Комесар Фидлер зграби га одмах за раме: „У име закона ја вас затварам као убицу настојника Бернхарда Самтнера!“

Младић се сав стресе. Беше блед као смрт и дркташе. Хтеде да се смеје, али то не беше смеј већ неко преплашено лакање, јер од један пут појавише се жандарми и опколише га. Он поче да се брани, али му то ништа не поможе. Ни једном једином речи не брањаше се од страховите оптужбе, и тек кад му је директор вајкајући се проговорио: „Како сте, Алфредо, могли тако што да учините?“ он је безобразно одговорио: „То је све лаж! То је гадна измишљотина!“

Полицијски чиновник из престонице одговори му хладно и мирно: „Одрицање не вреди ништа више. Ту су сведоци који су вас видели како сте се на гигаљама спустили низ брдо од куће Самтнерове да бисте само траг сакрили. Гигаље су вас издале и ако сте их хтели уништити кад сте их бацили под лед кроз нарочити отвор. Једна од оних гигаља — ево ова овде — остала је на месту и замрзла се у леу. — Зликовац изгледаше као да га је бесрастрзао. Не одговори ништа, и само страшљивим погледом прелете преко гигаље. „Куд сте дели новац?“ упитаће га Фидлер.

„Нисам га дао на штедњу зацело,“ одговори подружљиво Јунгман, погледајући својим зажареним очима у Фидлера. Он не беше свестан тога да је овакав одговор садржавао признање у неку руку....

Код суда је Јунгман признао да је убио Самтнера. Идући кући оне вечери Самтнер се срео с Јунгманом и како је био расположен, он га је позвао к себи у кућу да тамо заједно попију по један глог и понудио му да код њега и преноћи ако хоће. Тако је и било. Од силнога рума што га је Јунгман сасуо у чашу Самтнерову овај уферкести и задрема, а ту је прилику зликовац употребио да изврши убиство, пошто је пре тога видео у једној фијоци дењак банкнота кад је Самтнер пожељи Јунгмановој претурао неке старе забелешке да би могао видети колико је новаца раније узајмио Јунгману кад му је овај дао у залого своје гигаље. Заложна књига и новац били су у фијоци једно до другога. Пошто је извршио убиство пала му је на ум мисао да узме заложене гигаље и да на њима побегне како би на тај начин траг затурио.

И пошло му је за руком. Али кад је видео да неко иде с оне стране реке, он од страха да не би гигаље пале у очи ономе човеку, завуче их под лед, рачунајући да ће их вода однети и да више никад на видик изаћи неће.

Праведна казна стигла је зликовца, а и Лорхнер је добио сатисфакцију, јер му је полицијски комесар Фидлер признао да је његово привиђење било на своме месту и да је исто највише допринело да се злочинству уђе у траг. Наследници Самтнерови признали су такође ову заслугу Лорхнеру и одредили му из наслеђа извесну суму награде.

а власт једнога, који ће после бирати трећег, на да ови деобу изврше.

На случај, да се они не склоне да бирају, власт ће поступити онако, како је прописано у глави XVI. грађ. суд. пост.

Кад деоба буде свршена и пресуда извршена, онда ће се приступити попису и продаји.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖИ СЕ

Миљивоја сина пок. **Николе** Божића, из Гунцата, који је 4. ов. м-ца отишао од куће, тражи начелник среза посавског депешом Бр. 3038. Миљивој има 12 год., у опште је плав, сувољав, очију зелених, говори брзо. Нађеног треба упутити начелнику среза посавског, на Умку. УБр. 8821.

Илију Станојевића, келнера из Смедерева, који је кажњен од стране начелства округа смедеревског пресудом од 23. јануара ове године Бр. 911, са три дана затвора и два динара таксе за дело из §. 356. крив. закона, тражи начелство округа смедеревског актом Бр. 911. Илија има 20 год., раста је омаљеног, лица округлог, очију црних, има мале брчиће. Над пронађеним Илијом треба извршити осуду и о томе известити начелство округа смедеревског с позивом на Бр. 911. УБр. 8785.

ПОТЕРЕ

Љубици Гагићевој, из Београда, непознати крађивац, украо је са прозора један часовник будилник. Скреће се пажња свима полицијским властима на ову покрађу. У случају проналаска треба крађивца спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 8634.

Михаило Ђурић и **Марко Николић**, Цигани из Михајловца, који су решењем првостепеног суда крагујевачког, од 13. пр. м-ца стављени под кривичну истрагу и притвор, због више опасних крађа, побегли су 7. ов. м-ца у вече из судског притвора. **Михаило** има 18 год., раста је средњег, црномањаст, лица округлог, лепушкаст; **Марко** има 28 год., у опште је црномањаст, сувољав, без бркова. Позивају се све полицијске власти, да Марка и Михаила најживље потраже, и нађене спроведу првостепеном суду крагујевачком с позивом на Бр. 10380.

Драгосав — **Бора Живановић**, из Раче, **Игњат Милетић**, из Михајловца, **Ђорђе Петровић**, из Александровца, среза жупског, притвореници суда крагујевачког, побегли су ноћу између 9 и 10 ов. м-ца из притвора судског. **Драгослав** има 24 год., раста је средњег црномањаст, има мале бркове; **Игњат** је стар 35 год., сув, црномањаст, има црне бркове. **Ђорђе** је стар 24 год., раста је високог, потпуно плав, косе је жуте, бркова жутих, великих. Позивају се све полицијске власти да напред именоване живо потраже и нађене спроведу првостепеном крагујевачком суду с позивом на Бр. 1831.

Смаил Усеиновић, турски војни бегунац, ноћу између 6 и 7 ов. м-ца побегао је од свога газде Панте Марковића, тежака из Дубравце и однео му: једну гуњу од сукна, плавим пор-

кетом постављену до појаса, један револвер од десет метака и 9 патрона. Смаил има 26 год., раста је средњег, очију граорастих, бркова црних, има белугу на десној руци од убоја, између кажипрета и палца на истој руци тетовиран је знаком полумесеца и звезде. Позивају се све полицијске власти, да Смаила потраже, и нађеног спроведу начелнику среза пожаревачког, с позивом на Бр. 5704. УБр. 8965.

Ноћу, између 2 и 3 ов. м-ца, непознати крађивци обили су магацин стенишне масе Француског друштва бакра, у руднику «Ребељу» и однели су: два сандука динамита и капсули у тежини 50 кгр. без фитиља. Позивају се све полицијске власти, да најживље потраже крађивца и покрађу, и нађене спроведу начелнику среза ваљевског, с позивом на Бр. 2280. УБр. 8414.

Јован Милојковић, коцкар из Гелија, ср. расноског, који је окривљен код начелника ср. косаничког, за крађу новаца побегао је 5. ов. м-ца из ереског притвора. Јован има 40 год., раста је средњег, косе црне, очију зелених, бркова жутих повећих, лица плавог. Позивају се све полицијске власти, да Јована најживље потраже и нађеног спроведу начелнику ереском у Куршумлију с позивом на Бр. 2321. УБр. 8738.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Грујица Јечменић — **Јечменица**, кесарош и лопов, родом из Чачка. Начелник среза жичког, службеним актом од 4. т. м-ца послао нам је ову слику Грујичину, да се изнесе у «Полицијском Гласнику», како би се тиме скренула на њ пажња полицијским и општинским органима у земљи. Грујица је по извешћу ср. начелника, један од оних што смело путују из вароши у вароши у цели крађе и сечења кеса. Често пута је у друштву Марка «Чанкуна», «Ђопе» и других познатих, опасних кесароша и лопова, али најрадије иде сам за свој «рачун».

Пре кратког времена Грујица је, свратио и у Крајево да и тамо по свом сопственом признању што год «пазари», али за његов «малер» тамошњи општински председник г. В. Костандиновић, који је до сада у више прилика овакве госте добро «прочистио», одмах је дочекао и овога «газду», сликао га, и после тродневног

«чашћења» (са по пола тајина дневно и бесплатан стан), «испратио га одакле је и дошао, са припадајућим му почастима.»

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Одевен у одело македонских комита, а под именом **Златка Иванова**, прошао је целу Србију и Бугарску, купећи добровољне прилоге, и обмањујући лаковерни свет да је родом из Куманова, да су му Турци убили оца, мајку и жену, и да је с тога, још пре 4 године, ступио у комите. Охрабрен успесима, дошао је најзад у Београд и «отпочео иосао», док једног дана није пао у руке полицији. У почетку држао се храбро и достојанствено, управо онако како приличи борцима за слободу, али је и поред све храбрости, био приморан да положи оружје пред књиџама инцијелама које се, као нека реликвија, чувају у кривичном одељењу управе града Београда. Сви бојеви у којима је, ако не стварно а оно бар у машти учествовао, изгледали су му ништавни пред овим црним књиџама, из којих се тако лепо видело: да је

назови комита **Златко** протериван из Београда неколико пута, а последњи пут септембра м-ца 1901, дакле пре 2¹/₂ год., као **Сретен Николић**, родом из Ужица. Разуме се већ, да му се, одмах после овога непознатог факта, одрешо језик. Ако и није учествовао у борби са осталим комитама, он је, вели, био у њиховом логору као ашчија и комордија прошлог и претпрошлог лета. Додаје још и то, да је пре одласка у Бугарску живео извесно време у Аустро-Угарској под именом **Јозефа Н.** (презимена се више не сећа), као и да је из Бугарске побегао пре 20 дана, јер неће више да буде комита. Оправдана је сумња да је **Сретен — Златко — Јозеф** за време свога скитања учинио више казнимих дела, па с тога Управа града Београда позива све полицијске власти, које о њему буду ма шта знале, да је о томе одмах известе. У том циљу износи се и слика ове варалице, која има до 22 године а средњег је раста, црномањаста, малих смеђих бркова, жмравих и граорастих очију, јагодица испалих, браде мале и унапред повијене, обрва црних и косе смеђе.